

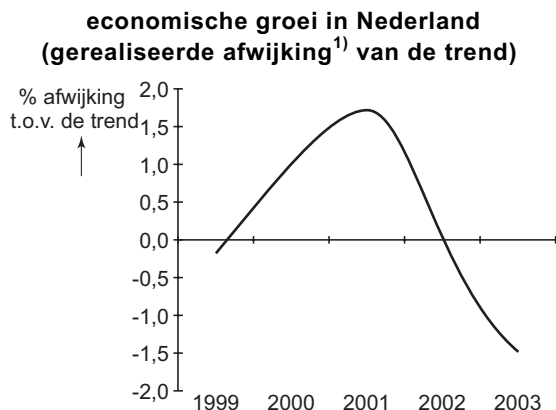
Opgave 5

Nederland op een hellend vlak

In vergelijking met de gemiddelde economische groei in het eurogebied presteert de Nederlandse economie maar matig. Een politicus beweert in 2003: “Sinds midden 2002 is in Nederland sprake van negatieve economische groei. Dit komt vooral door de stijgende loonkosten. Deze ontwikkeling tast de concurrentiepositie aan. Ik pleit daarom sterk voor loonmatiging.”

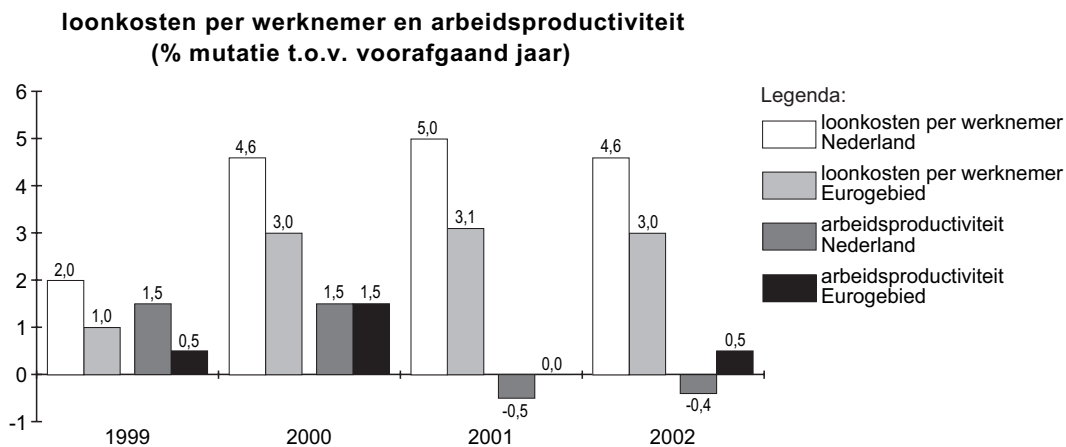
Hij illustreert deze beweringen met de figuren 2 en 3.

figuur 2

1) De afwijking is gemeten in procentpunten ten opzichte van een trendmatige groei van 2% per jaar.

figuur 3

- 1p **15** Wat verstaat deze politicus blijkbaar onder loonmatiging? Kies uit:
- daling van het reële loon,
 - daling van de CAO-lonen,
 - daling van de loonkosten per eenheid product,
 - daling van het nominale loon.
- 2p **16** Leg uit dat op basis van figuur 2 *niet* beweerd kan worden dat sinds midden 2002 in Nederland sprake is van negatieve economische groei.
- 2p **17** Leg uit hoe de in figuur 2 aangegeven ontwikkeling van de conjunctuur in 2000 en 2001 kan leiden tot de in figuur 3 gegeven ontwikkeling van de loonkosten per werknemer in Nederland in dezelfde periode.
- 2p **18** Bereken met hoeveel procent de loonkosten per eenheid product in Nederland in 2002 zijn veranderd ten opzichte van 2001 (in twee decimalen nauwkeurig).
- 2p **19** Geef, uitgaande van de verstrekte gegevens voor Nederland in 2002, een argument *tegen* loonmatiging.